

Бугайова А.С.

викладач філологічних дисциплін

Відокремлений структурний підрозділ

«Технологічно-економічний фаховий коледж

Миколаївського національного аграрного університету»

ІНФОГРАФІКА – СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядаються особливості інноваційного методу викладання української літератури. Інфографіка характеризується як інструмент сучасної освіти, напрямки використання якої можуть бути різноманітними. Акцент зроблено на використанні інфографіки як повноцінного методу опрацювання життєвого і творчого шляху письменників, аналізі художніх творів, розвитку критичного мислення здобувачів освіти.

Ключові слова: методика викладання, інноваційні методи навчання, інфографіка, прийоми візуалізації.

Buhaiova A. The infographic a modern tool for teaching ukrainian literature in vocational higher education institutions. The article examines the features of an innovative method of teaching Ukrainian literature. The infographic is characterized as a tool of modern education, the directions of which can be diverse. The emphasis is on the use of infographics as a full-fledged method of studying the life and creative path of writers, analyzing works of art, developing critical thinking of students.

Key words: teaching methodology, innovative teaching methods, infographic, visualization techniques.

Актуальність дослідження. У сучасному освітньому процесі дедалі більшого значення набувають інноваційні технології навчання, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти та розвиток їхніх аналітичних, творчих здібностей. Одним із ефективних засобів подання навчальної інформації є інфографіка. Вона поєднує текст, зображення, символи та графічні елементи, що дає змогу компактно і доступно відобразити складний матеріал, адже проблема «не

читаючого покоління» є надзвичайно актуальною від початку ХХІ століття.

Мета статті: з'ясувати педагогічний потенціал інфографіки в процесі вивчення української літератури у закладах фахової передвищої освіти; визначити функції інфографіки; проаналізувати можливості її застосування під час викладання дисципліни «Українська література».

Виклад основного матеріалу. Першими почали використовувати поєднання графіки та тексту видавці газети «USA Today», які заснували свій проєкт у 1982 році. За декілька років газета увійшла до п'ятірки найпопулярніших видань країни. Американські читачі швидко зрозуміли переваги: інфографіка передавала повідомлення швидше, ніж текст і детальніше, ніж стандартна ілюстрація (завдяки детальності малюнка і точним тезовим коментарям) [3, с. 122].

В Україні такий спосіб передачі інформації найчастіше використовується в ЗМІ. Журналісти широко демонструють різноманітні можливості передання інформації, вдало поєднують співвідношення фактів у часі й просторі, точно реконструюють події. Тому пропонуємо перейняти досвід із публіцистичного стилю.

У сучасній освіті акцент зміщується від потреби в засвоєнні знань до формування компетентності, в цьому контексті змінюються і методичні прийоми освітнього процесу. При викладанні української літератури можна запропонувати здобувачам освіти створити інфографіку. Перш за все визначають тему, а лише потім – головну мету. Чітке уявлення про те, що хоче відобразити студент, веде його до покращення того, що він створює [2, с. 90].

На практичних заняттях з української літератури використання інфографіки має низку дидактичних переваг:

- сприяння кращому сприйняттю, запам'ятовуванню навчального матеріалу завдяки візуалізації ключових понять, образів та літературно-критичних категорій;
- розвиток логічного мислення і вміння структурувати інформацію;
- вміння виділяти головне й узагальнювати факти;
- залучення до створення власних інфографік підвищує рівень самостійності та креативності;
- вміння знаходити міжпредметні зв'язки;
- формування навичок дослідницької роботи тощо [5, с. 60].

Особливу ефективність інфографіки прослідковуємо під час аналізу творчості окремих письменників, характеристики літературних напрямів і стилів, порівняльного аналізу художніх творів [1, с. 44]. Наприклад, за допомогою інфографіки можна подати етапи життєвого і творчого шляху митця, схему сюжетно-композиційної будови твору або систему образів. Такі візуалізації допомагають здобувачам освіти швидше орієнтуватися в матеріалі й роблять процес навчання більш інтерактивним.

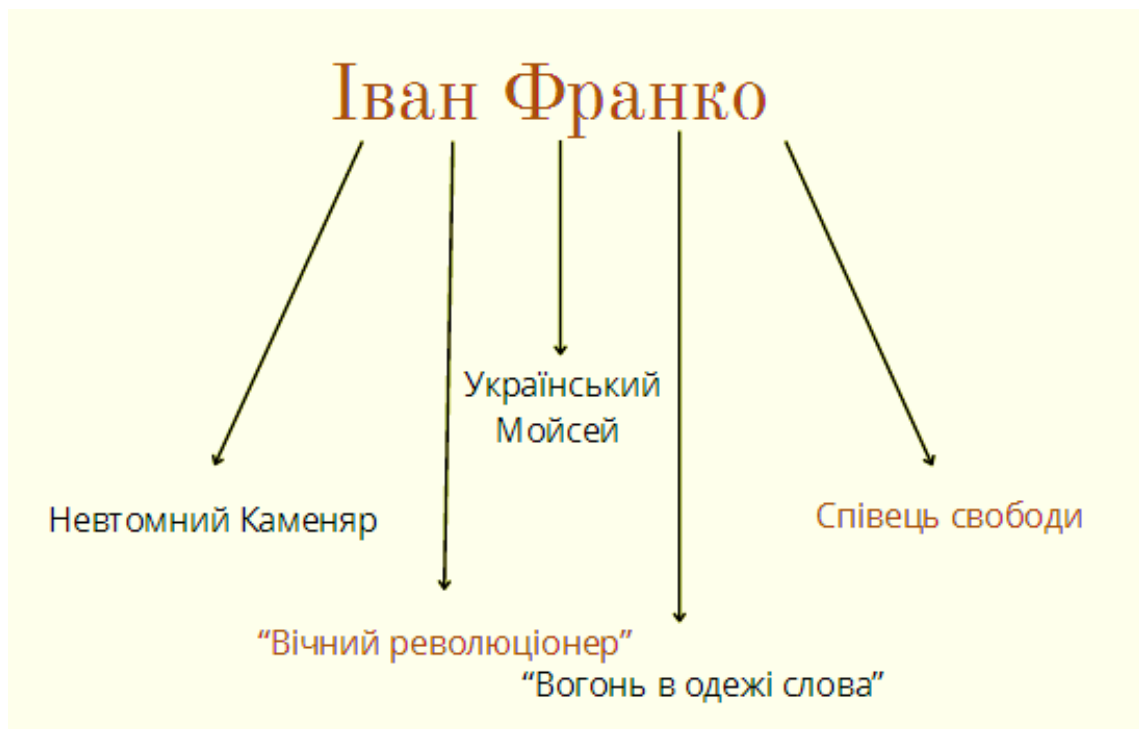

Іван Якович Франко

- письменник
- публіцист історик
- етнограф
- драматург перекладач
- політик

Іван Якович Франко
1856-1916

"... ГЕНІЙ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ, РОЗУМ І СЕРЦЕ УКРАЇНЦІВ"
М. Т. РИЛЬСЬКИЙ

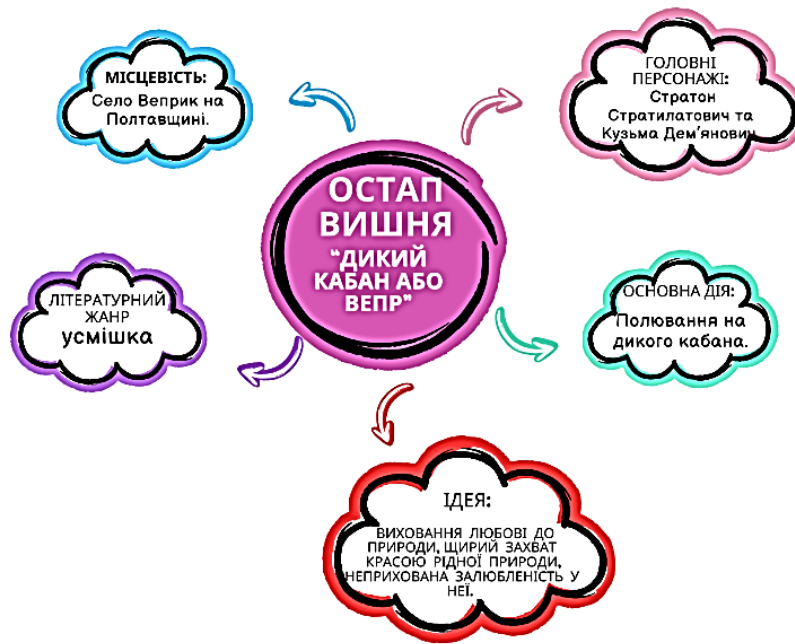

Рисунок 1. Приклади розроблених інфографік здобувачами освіти при виконанні завдань з української літератури

Виявлено такі характерні особливості:

- застосування інфографіки підвищує мотивацію здобувачів освіти до навчання;
- зросла якість засвоєння матеріалу – студенти краще відтворюють факти та узагальнення;
- підвищився рівень креативності під час виконання самостійних завдань;
- візуалізація сприяла розвитку критичного мислення й уміння структурувати літературний матеріал.

Варто зазначити, що якісну інфографіку створити досить не просто, оскільки потрібно, щоб графічний об'єкт повною мірою чітко й однозначно презентував увесь обсяг інформації. Використання таких завдань під час освітнього процесу дозволяє реалізувати принцип індивідуального підходу, стимулювати пізнавальний інтерес, розвивати самостійність, логічне мислення. Вагомим пріоритетом завдань зі створення інфографіки є відповідність принципу академічної доброчесності [4, с. 195].

Висновки. Застосування інфографіки на заняттях з української літератури у закладах фахової передвищої освіти є доцільним і перспективним напрямом удосконалення освітнього процесу. Воно сприяє розвитку пізнавальної активності здобувачів освіти, формуванню критичного мислення, умінню систематизувати знання та презентувати їх у сучасних формах. Перспективи подальших досліджень убачаються у визначенні методичних прийомів оптимального використання інфографіки та в аналізі її впливу на результати навчальної діяльності здобувачів освіти. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку методичних рекомендацій і створення електронних ресурсів із використанням інфографіки.

Література

1. Гавриш Б., Лотошинська Н., Маїк Л. Сторітелінг в інфографіці як спосіб виокремлення в інформаційному шумі. *Наукові записки*. 2019. № 1(58). С. 40–47.
2. Дегтярєва Г. Візуалізація як важливий засіб ефективної комунікації в процесі навчання. *Соціальні комунікації: Теорія і практика*. 2020. № 1(10). С. 93–110.
3. Мілян Р. Порівняльний аналіз дефініцій «критичне мислення» та «логічне мислення». *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2022. № 54. С. 121–125.
4. Соболь Н. Заклади вищої освіти і покоління Z. Взаємна трансформація. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Серія: Педагогічні науки. 2021. № 4(27). С. 188–201.
5. Швирка В. Технології візуалізації в освітньому процесі вищої школи: змістовий та функційний аспекти. *Освіта та педагогічна наука*. 2022. № 3(181). С. 55–68.